15/04/2021

Η μάσκα του προσώπου και οι «μάσκες» της ψυχής

/ Γνώμες

Άρθρο Αρχιμ. Αθανασίου Κολλά, Ιεροκήρυκα της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Αλμυρού

Σε μερικά πνευματικά μου τέκνα και σε καλοπροαίρετους ευσεβείς Χριστιανούς υπάρχει έντονος προβληματισμός για το θέμα της μάσκας και με ερωτούν: **«Επιτρέπεται, είναι σωστό να φοράμε μάσκα μέσα στον ιερό Ναό; Αυτό δεν είναι αμαρτία;»**. Στο σημείωμα αυτό γράφω, με λίγα λόγια την απάντησή μου.

Ο Κύριος στο Ευαγγέλιο, μας διδάσκει, με το παράδειγμά Του να δίνουμε, σε κάθε θέμα, σημασία στην ουσία και όχι στους τύπους (Λουκ.13,10-17 πρλ). Με βάση αυτόν τον κανόνα του Χριστού και για να είναι

πλήρης και αληθινή η απάντηση χρειάζεται μία σε βάθος, εν Αγίω Πνεύματι προσέγγιση στο εν λόγω θέμα, στηριγμένη όχι στον τύπο αλλά στην ουσία του. Υπάρχουν δύο είδη μάσκας: Η γνωστή μάσκα του προσώπου και οι **«μάσκες»** της ψυχής.

Α΄

Η μάσκα του προσώπου, που επιτρέπεται και πρέπει να φοράμε στον ιερό Ναό, χωρίς να αμαρτάνουμε.

1. Είναι η γνωστή -υλική- μάσκα υγειονομικής προφύλαξης και προστασίας του εαυτού μας και των συνανθρώπων μας από τον φοβερό, αόρατο, ευκολομετάδοτο και θανατηφόρο κορωνοϊό, που έχει εγκριθεί, ως το καλλίτερο μέτρο προστασίας, από την επιτροπή ειδικών επιστημόνων, έχει θεσπιστεί με νόμο από την Πολιτεία η εφαρμογή του και έχει τη συμφωνία της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδας. Το μέτρο αυτό το εφαρμόζουν όλοι οι λογικοί και συνετοί άνθρωποι και οι αληθινοί πιστοί μέσα στον ιερό Ναό.
2. **Η χρήση της μάσκας μέσα στον ιερό Ναό δεν είναι αμαρτία, ούτε ασέβεια.**Αντίθετα είναι απόδειξη αληθινής πίστης και ευσέβειας˙ είναι δήλωση υπακοής στο νόημα της ύψιστης και μέγιστης εντολής του Κυρίου **«αγαπάτε αλλήλους»** (Ιωάν.13,34 πρλ). Η αγάπη προς τον άλλο συνάνθρωπο και τον εν Χριστώ αδελφό, που φανερώνεται και γίνεται με έργα, όχι με λόγια, είναι αυτό που θέλει και ζητεί ο Θεός να εφαρμόζει ο άνθρωπος που Τον πιστεύει αληθινά (Δευτ. 6,4-5. Λευ.19,18). Η έμπρακτη αγάπη προς τον πλησίον είναι η συγκεφαλαίωση όλων των εντολών του Θεού και η τέλεια εκπλήρωση και εφαρμογή των εντολών Του (Ρωμ.13,9-10). Η Εκκλησία του Χριστού δεν είναι ένα ανθρώπινο δημιούργημα, μία κοσμική θρησκεία. Είναι ένα μοναδικό θεϊκό καθίδρυμα (Ματθ.16,18). Είναι **«σώμα Χριστού»** και κοινωνία θέωσης του πιστού, με τη Χάρη του Αγίου Πνεύματος (Α'Κορ.12,27 πρλ). Είναι ο νέος κόσμος, η νέα κοινωνία αγάπης, η νέα Θεία οικοδομή με **«θεμέλιο λίθο τον Ίδιο»** (Α'Κορ. 3,11. Ιωάν.13,35. Α'Πέτρ. 2,9).
3. **Αυτή η αγάπη, που συνοδεύεται με έργα, είναι η ζωντανή μαρτυρία και απόδειξη της αληθινής Χριστιανικής πίστης (Γαλ.5,6. Ιακ. 2,18 πρλ)˙ είναι η ουσία της αληθινής λατρείας που θέλει και δέχεται ο Θεός, και δίδαξε και ζήτησε ο Χριστός από αυτούς που Τον πιστεύουν και θέλουν να Τον λατρεύουν αληθινά (Λουκ.13,10-17. Ματθ. 9,13˙ 12,7. Ωσ. 6,6 πρλ).**Χωρίς αυτή την έμπρακτη αγάπη προς τον πλησίον η Χριστιανική πίστη είναι κενή, χωρίς ουσία και νόημα, και η λατρεία στον ιερό Ναό δεν είναι αληθινή˙ είναι**«τυπολατρία»** φαρισαϊκή, που δεν αρέσει στο

Θεό, είναι δυσάρεστη, δεν τη δέχεται και την αποστρέφεται, γιατί δεν έχει αγάπη (Ησ. 1,10-20), γιατί δεν συνδυάζεται με την εφαρμογή των σπουδαιότερων εντολών του Νόμου του Θεού, που είναι η δικαιοσύνη, η ευσπλαχνία και η πίστη, όπως είπε ο Κύριος στους τυπολάτρες και υποκριτές Φαρισαίους (Ματθ. 23,23).

4. Αυτή την αγάπη με έργα προς τον πλησίον ως κανόνα αληθινής πίστης, λατρείας και ζωής κατά Χριστόν και εν Αγίω Πνεύματι κήρυξαν και δίδαξαν, με τη ζωή και τα γραπτά κείμενά τους στην Καινή Διαθήκη, οι άγιοι Απόστολοι. Ο μέγας Απόστολος Παύλος στον ύμνο της Αγάπης γράφει, ότι χωρίς αυτή την αληθινή αγάπη ο άνθρωπος είναι ένα αχρείαστο πράγμα, ένα τίποτα, δεν έχει καμμία πνευματική ωφέλεια, έστω κι αν παραδώσει το σώμα του να καεί (Α'Κορ. 13,1 εξ). Οι ασκητικοί Πατέρες διδάσκουν, ότι κάθε άσκηση επίπονη, εάν δεν έχει αγάπη, είναι απαράδεκτη στο Θεό. Ενώ οι θεοφόροι, μεγάλοι Πατέρες συμβουλεύουν, ότι εάν σ' ένα θέμα υπάρχουν διάφορες απόψεις, πρέπει να επικρατεί η άποψη που είναι φιλάνθρωπη: **«Εν τοις αμφιβόλοις, νεύειν χρήται προς το φιλάνθρωπον»** (Γρηγόριος ο Θεολόγος, P.G. 35, 1097 B). Η αληθινή αγάπη επιδιώκει αυτό που συμφέρει όχι τον εαυτό μας αλλά τους άλλους (Α'Κορ.10,33). Αυτή είναι η Χριστιανική βάση της χρήσης της μάσκας μέσα στον ιερό Ναό, που συμβάλλει στην ευάρεστη λατρεία του Τρισαγίου Θεού μας, σύμφωνα με το θέλημά Του. Διαφορετικά κινδυνεύουμε να πέσουμε στην δαιμονική παγίδα της τυπολατρίας, που χωρίζει από το Θεό και οδηγεί στην κόλαση.

Β'

Οι «μάσκες» της ψυχής που δεν επιτρέπεται να φοράμε στον ιερό Ναό, γιατί αμαρτάνουμε.

1. Αυτές οι **«μάσκες»** της ψυχής δεν φαίνονται, είναι άυλες˙ είναι κρυμμένες μέσα στην ψυχή και καλύπτουν την πνευματική **«εικόνα του Θεού»,** με την οποία την έχει στολίσει ο Πάνσοφος Δημιουργός. Αυτές οι **«μάσκες»** είναι πολλές και έχουν σχέση με τα αμαρτωλά πάθη, τα οποία εκφράζουν και φανερώνουν. Αυτές οι **«μάσκες» «εξαχρειώνουν»**, μολύνουν, παραμορφώνουν και δαιμονοποιούν την ψυχή, της αφαιρούν το **«αρχαίο κάλλος»** της θεϊκής εικόνας και την κάνουν **«δυσειδή και δυσείμονα»,** άσχημη και **«ντυμένη»** με βρώμικα ενδύματα, ακατάλληλα για το μεγάλο Δείπνο της Βασιλείας του Θεού στον Παράδεισο και για την άξια συμμετοχή στον Μυστικό Δείπνο του Μυστηρίου της Θείας Κοινωνίας, στον ιερό Ναό (Ματθ. 22,1-14).
2. Σημειώνω μερικές από αυτές τις **«μάσκες»** για τις οποίες μίλησε ο Χριστός

και, γενικά, μίλησαν οι Απόστολοι, που αναφέρονται στην Καινή Διαθήκη, αλλά μίλησαν και έγραψαν όλοι οι θεοφόροι και άγιοι Πατέρες. Αυτές είναι: Η **«μάσκα» της υποκρισίας, της υπερηφάνειας, της υψηλοφροσύνης, της έπαρσης, της ζηλοφθονίας, της σεμνοτυφίας, της αλαζονείας, της χαιρεκακίας, της ψευδολογίας, της κενοδοξίας, της κρίσης, της κατάκρισης, της φιλαρχίας, της πονηρίας, της δολιότητας, της καχυποψίας, της περιέργειας, της ραδιουργίας, της συκοφαντίας, της απείθειας, της κακίας, της μισανθρωπίας, της τυπολατρίας, της ψευτολατρείας, της ηθικής αναισθησίας, της κοινωνικής αναλγησίας, της ανειλικρίνειας, της πανουργίας, της κακεντρέχειας, της ψευδαδελφοσύνης, της ψευτοευσέβειας, της ψευτοευλάβειας** και άλλες παρόμοιες.

3. Ο Κύριος ήρθε στον κόσμο για να μας βοηθήσει, με τη διδασκαλία, το παράδειγμα, τη θυσία, την Εκκλησία και όλο το σωτήριο έργο Του, να βγάλουμε από την ψυχή μας αυτές τις θανατηφόρες**«μάσκες των παθών»,** να **«αναστήσει την άγια εικόνα Του σε κάθε ψυχή, που έχασε την ομορφιά της με την προπατορική αμαρτία»** και να την **«ντύσει ξανά με την πρώτη λαμπρή στολή των αρετών της Παραδείσιας ωραιότητάς της, που την είχε στολίσει με την «εικόνα Του», να την «αναμορφώσει στο αρχαίο κάλλος».** Για τη μεγάλη αυτή αλήθεια μιλούν πολλοί ύμνοι της Εκκλησίας, στον Μεγάλο Κανόνα, τη Μεγάλη Εβδομάδα, σε άλλες ακολουθίες και Προσευχές Αγίων. Είναι χαρακτηριστική η επιμονή Του γι’ αυτό το σκοπό του έργου Του στις συζητήσεις που είχε με τους Αποστόλους και με τους Γραμματείς και Φαρισαίους. (Ματθ. 23,13 εξ. πρλ).
4. Αυτές τις**«μάσκες»** μας ζητάει να **«απεκδυθούμε»,** να βγάλουμε από την ψυχή μας ο Χριστός, **«ο Αρχηγός της πίστης μας»** (Εβρ.12,2), με το φωτισμό και τη Χάρη του Θεού Αγίου Πνεύματος και με την άξια συμμετοχή μας στην αληθινή λατρεία και τα ιερά Μυστήρια της Εκκλησίας, ώστε να γίνει η ψυχή μας άγια, καθαρή, φωτεινή και υγιής όπως η δική Του (Α’Πέτρ. 2,21 πρλ) και έτσι να ζήσουμε μαζί Του στην αιώνια Βασιλεία Του, μαζί με την Υπεραγία Θεοτόκο, τους αγίους Αγγέλους και όλους τους Αγίους, την οποία έχει ετοιμάσει για όλους, που Τον πιστεύουν και Τον λατρεύουν Ορθόδοξα, με **«επίγνωση»** (Β’Πέτρ.1,3) και **«ευάρεστα στο Θεό»** (Εβρ. 12,28).
5. Η μάσκα στο πρόσωπο μέσα στον ιερό Ναό δεν είναι αμαρτία, είναι ευεργεσία και φιλανθρωπία, σύμφωνη με το Νόμο της αγάπης του Χριστού. Οι**«μάσκες» της ψυχής είναι αμαρτία και ασέβεια στο «θέλημα του Θεού» και τις «Εντολές Του» (Ματθ. 6,10. Πράξ. 21,14. Ιωάν.15,12-17).**

Αρχιμ. Αθανάσιος Κολλάς

ελάχιστος Ιεροκήρυκας – τ. Καθηγητής

Βόλος 14 – 4 – 2021